

BIULETYN
SĄDU NAJWYŻSZEGO

nr 7-8/2024

z dnia 10 września 2024 r.

Spis treści

	Str.
PYTANIA PRAWNE DO IZBY CYWILNEJ.....	2
UCHWAŁY IZBY CYWILNEJ	11
ORZECZENIA TEZOWANE IZBY CYWILNEJ	15
PYTANIA PRAWNE DO IZBY KARNEJ.....	20
PYTANIE PRAWNE DO IZBY ODPOWIEDZIALNOŚCI ZAWODOWEJ.....	22
PYTANIA PRAWNE DO IZBY PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH.....	23

PYTANIA PRAWNE DO IZBY CYWILNEJ

III CZP 26/24

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Bydgoszczy przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy w przypadku umownego zniesienia współwłasności nieruchomości rolnej polegającego na przyznaniu własności nieruchomości rolnej jednemu ze współwłaścicieli lub przez jej podział w naturze pomiędzy dotychczasowych współwłaścicieli dochodzi do nabycia nieruchomości rolnej w rozumieniu przepisu art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz.U.2024.423), które skutkuje powstaniem po stronie uprawnionego podmiotu prawa nabycia (wykupu) tej nieruchomości w myśl art. 4 ust. 1 pkt 1 powyższej ustawy?”

III CZP 27/24

Wniosek Prezesa Sądu Najwyższego przedstawiony do rozpoznania przez skład 7 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy właścicielowi nieruchomości, której wartość zmniejszyła się na skutek wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania, jednak bez związku ze szczegółowymi ograniczeniami wynikającymi z art. 135 ust. 3a ustawy z 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, przysługuje odszkodowanie na podstawie art. 129 ust. 2 tej ustawy?”

III CZP 28/24

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Krakowie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„1. Czy sprawy z zakresu wierzytelności nabytej w wyniku umowy cesji zawartej z konsumentem przez podmiot posiadający siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, która zgłasza swoje roszczenie wobec innego podmiotu posiadającego również siedzibę w innym kraju Unii Europejskiej podlega polskiej jurysdykcji krajowej wynikającej na art. 7 ust. 1 pkt 1 lit. b tiret drugi rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U.UE L z dnia 20 grudnia 2012 r.)?;

2. Czy podmiot posiadający siedzibę w innym kraju członkowskim niż Rzeczpospolita Polska na podstawie cesji wierzytelności dokonanej na podstawie art. 509 k.c. z wierzycielem pierwotnym będącym konsumentem, w rozumieniu art. 22¹ k.c. wstępuje w prawa wierzyciela pierwotnego, dotyczące wyboru sądu właściwego według art. 7 pkt 1 lit. b tiret drugi rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U.UE L z dnia 20 grudnia 2012 r.)?”

III CZP 29/24

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Krakowie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy po zmianie orzeczenia regulującego kontakty z dzieckiem możliwe jest nakazanie zapłaty za niewykonanie przez osobę sprawującą pieczę nad dzieckiem obowiązków wynikających z nieobowiązującego już orzeczenia regulującego kontakty z dzieckiem odnośnie kontaktów jakie miały być zrealizowane w okresie kiedy dane orzeczenie obowiązywało?”

III CZP 30/24

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Chrzanowie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z siedzibą w Warszawie komornik sądowy pobiera opłatę egzekucyjną na podstawie art. 29 ust. 4 ustawy z dnia 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 377) w razie umorzenia postępowania egzekucyjnego na mocy art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c.?”

III CZP 31/24

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Krakowie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy kurator ustanowiony dla nieznanego z miejsca pobytu uczestnika na podstawie art. 144 k.p.c w zw. z art. 69 § 3 k.p.c i art. 146 i z art. 13 § 2 k.p.c. w jego brzmieniu obowiązującym od dnia 15 marca 2018 r. w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku

może złożyć w imieniu nieobecnego oświadczenie o przyjęciu, bądź odrzuceniu spadku, czy też takie uprawnienie służy jedynie kuratorowi ustanowionemu w trybie art. 184 k.r.o.?”

III CZP 32/24

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Poznaniu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„1. Czy w sytuacji, gdy poszkodowany dokonał naprawy uszkodzonego samochodu, ale zapłacona przez niego cena z tytułu kosztów naprawy nie została powiększona o podatek VAT i usługodawca realizujący naprawę podatku tego nie odprowadził, należne poszkodowanemu odszkodowanie od ubezpieczyciela sprawcy szkody z tytułu ubezpieczenia OC posiadacza pojazdu mechanicznego, mimo to, powinno objąć stawkę podatku VAT?

2. Czy w sytuacji, gdy poszkodowany dokonał naprawy uszkodzonego samochodu przywracając go do stanu sprzed szkody, należne mu odszkodowanie od ubezpieczyciela sprawcy szkody z tytułu ubezpieczenia OC posiadacza pojazdu mechanicznego powinno opiewać na rzeczywiste koszty naprawy, czy też powinno być ustalone metodą kosztorysową, czyli według hipotetycznych kosztów naprawy?

3. Czy dopuszczalne jest przyznanie poszkodowanemu odszkodowania z tytułu kosztów naprawy uszkodzonego samochodu z uwzględnieniem rabatów na części zamienne i materiał lakierniczy, które ubezpieczyciel z ubezpieczenia OC posiadacza pojazdu mechanicznego, ponoszący odpowiedzialność za szkodę, proponuje i udostępnia poszkodowanemu?”

III CZP 33/24

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy zgodnie z art. 182 § 1 pkt 1 k.p.c. datą początkową biegu terminu określonego w tym przepisie jest dzień wydania postanowienia o zawieszeniu czy też dzień uprawomocnienia się takiego postanowienia?”

III CZP 34/24

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy zgodnie z art. 182 § 1 pkt 1 k.p.c. datą początkową biegu terminu określonego w tym przepisie jest dzień wydania postanowienia o zawieszeniu czy też dzień uprawomocnienia się takiego postanowienia?”

III CZP 35/24

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Poznaniu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy matce pełnoletniego i ubezwłasnowolnionego całkowicie syna, wobec którego spoczywa na niej obowiązek alimentacyjny rodzica na rzecz nieusamodzielnionego dziecka (por. art. 133 § 1 k.r.o.), może być przyznane – na podstawie art. 162 § 1 i 3 k.r.o. – wynagrodzenie za sprawowanie opieki, pomimo wyłączenia z § 2 tego przepisu, że wynagrodzenia nie przyznaje się, gdy sprawowanie opieki czyni zadość zasadom współżycia

społecznego?”

III CZP 36/24

Pytanie prawne składu 3 sędziów Sądu Najwyższego przedstawione do rozpoznania przez skład 7 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy więź uczuciowa członka rodziny dziecka stanowi dobro osobiste i korzysta z ochrony na podstawie art. 24 § 1 w zw. z art. 23 k.c.?”

III CZP 37/24

Pytanie prawne składu 3 sędziów Sądu Najwyższego przedstawione do rozpoznania przez skład 7 sędziów Sądu Najwyższego:

„1. Czy umowa kredytu ma charakter umowy wzajemnej w świetle regulacji art. 497 k.c. w zw. z art. 496 k.c.?”

w przypadku pozytywnej odpowiedzi na pytanie pierwsze:

2. Czy skuteczny będzie zarzut zatrzymania złożony przez pełnomocnika procesowego strony w piśmie procesowym doręczonym pełnomocnikowi drugiej strony jeżeli obaj pełnomocnicy korzystają z zakresu umocowania objętego zakresem wskazanym w dyspozycji art. 91 k.p.c.?”

oraz

3. Czy skuteczne będzie złożenie zarzutu zatrzymania jako zarzutu ewentualnego, tj. na wypadek stwierdzenia nieważności umowy?”

III CZP 38/24

Pytanie prawne składu 3 sędziów Sądu Najwyższego przedstawione do rozpoznania przez skład 7 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy w sprawie o roszczenia alimentacyjne, w której powodem jest dyrektor miejskiego ośrodka pomocy społecznej (art. 112 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej) pełnomocnikiem powoda może być przedstawiciel właściwego w sprawach z zakresu pomocy społecznej organu jednostki samorządu terytorialnego (art. 87 § 3 k.p.c.)?,

a w razie udzielenia odpowiedzi twierdzącej na to pytanie:

Czy przedstawiciela właściwego w sprawach z zakresu pomocy społecznej organu jednostki samorządu terytorialnego w miastach na prawach powiatu wyznacza prezydent miasta czy rada miasta czy też dyrektor miejskiego ośrodka pomocy społecznej?,

a w razie udzielenia odpowiedzi na to pytanie, że jest to dyrektor miejskiego ośrodka pomocy społecznej:

Czy dyrektor miejskiego ośrodka pomocy społecznej wyznacza przedstawiciela poprzez udzielenie pełnomocnictwa, czy też wyznaczenie to winno nastąpić odrębnie od udzielenia pełnomocnictwa?”

III CZP 39/24

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Gdańsku przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„1. Czy w przypadku postępowania upadłościowego toczącego się od 12 września 2000 r. pod rządami Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 24 października 1934 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 1991, Nr 118, poz.512 ze zm.) w celu określenia ostatecznej wysokości wynagrodzenia syndyka stosownie do art. 122 i art. 123 § 1, § 2 i § 4 Prawa upadłościowego w przypadku gdy suma wypłaconych syndykowi zaliczek przekracza znacznie kwotę należnego wynagrodzenia obliczonego stosownie do Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia syndyka upadłości i zarządcy odrębnego majątku z dnia 16 kwietnia 1998 r. (Dz. U. Nr 55, poz. 358) z powodu istotnego zmniejszenia się wartości masy upadłości wskutek czynności prawnych upadłego i osób trzecich dokonanych z pokrzywdzeniem wierzycieli syndyk jest obowiązany do zwrotu do masy upadłości kwoty zaliczki przekraczającej wysokość wynagrodzenia obliczonego zgodnie z § 1 ust. 1 i 2 oraz § 3 ust. 1 Rozporządzenia?

2. Czy z uwagi na fakt, iż zgodnie z przepisem § 1 ust. 2 i § 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia syndyka upadłości i zarządcy odrębnego majątku z dnia 16 kwietnia 1998 r. (Dz. U. Nr 55, poz. 358) wynagrodzenia syndyka obliczane jest jako wielokrotność prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej, wobec nieistnienia już tego wskaźnika podstawę do obliczenia należnego wynagrodzenia syndyka może stanowić

prognozowane przeciętne miesięczne wynagrodzenie wskazywane w Obwieszczeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z 13 października 2022 r. w sprawie kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe w roku 2023 oraz przyjętej do jej ustalenia kwoty prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia (M.P. 2022, poz. 1014)?”

III CZP 40/24

Pytanie prawne składu 3 sędziów Sądu Najwyższego przedstawione do rozpoznania przez skład 7 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy uchybienie art. 326 § 1 zd. 2 k.p.c. i ogłoszenie wyroku po dniu zamknięcia rozprawy bez wydania postanowienia sądu o odroczeniu ogłoszenia wyroku prowadzi do nieważności postępowania albo do nieistnienia wydanego w ten sposób orzeczenia?”

III CZP 41/24

Pytanie prawne składu 3 sędziów Sądu Najwyższego przedstawione do rozpoznania przez skład 7 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy sąd rozpoznając wniosek o ubezwłasnowolnienie jest związany zakresem tego wniosku co do rodzaju ubezwłasnowolnienia?”

UCHWAŁY IZBY CYWILNEJ

III CZP 2/24 – z dnia 2 lipca 2024 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Katowicach

Dla skuteczności podniesienia zarzutu potrącenia na podstawie art. 203¹ k.p.c. i odbioru takiego oświadczenia wystarczające jest pełnomocnictwo procesowe.

III CZP 4/24 – z dnia 2 lipca 2024 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Rejonowego w Głubczycach:

„Czy wyrok o zamianie prawa dożywocia na dożywotnią rentę stanowi podstawę do wykreślenia z działu III księgi wieczystej prawa dożywocia?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

III CZP 61/23 – z dnia 3 lipca 2024 r. w składzie 7 sędziów
na pytanie prawne składu 3 sędziów Sądu Najwyższego

Jeżeli sąd drugiej instancji, w wyniku rozpoznania apelacji od wyroku uwzględniającego żądanie główne, uznaje to żądanie za niezasadne, powinien zmienić zaskarżony wyrok, oddalając żądanie główne i oznaczając zmieniony wyrok jako częściowy, oraz uchylić zawarte w nim rozstrzygnięcie o kosztach procesu. W takim wypadku sąd drugiej instancji pozostawia rozpoznanie żądania ewentualnego sądowi pierwszej instancji.

III CZP 89/22 – z dnia 4 lipca 2024 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Gdańsku:

„Czy w sprawie o roszczenia alimentacyjne, w której powodem jest dyrektor miejskiego ośrodka pomocy społecznej (art. 112 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej) pełnomocnikiem powoda może być przedstawiciel właściwego w sprawach z zakresu pomocy społecznej organu jednostki samorządu terytorialnego (art. 87 § 3 k.p.c.)?,

a w razie udzielenia odpowiedzi twierdzącej na to pytanie:

Czy przedstawiciela właściwego w sprawach z zakresu pomocy społecznej organu jednostki samorządu terytorialnego w miastach na prawach powiatu wyznacza prezydent miasta czy rada miasta czy też dyrektor miejskiego ośrodka pomocy społecznej?,

a w razie udzielenia odpowiedzi na to pytanie, że jest to dyrektor miejskiego ośrodka pomocy społecznej:

Czy dyrektor miejskiego ośrodka pomocy społecznej wyznacza przedstawiciela poprzez udzielenie pełnomocnictwa, czy też wyznaczenie to winno nastąpić odrębnie od udzielenia pełnomocnictwa?”

postanowiono przedstawić zagadnienie prawne do rozstrzygnięcia powiększonemu składowi Sądu Najwyższego.

III CZP 1/24 – z dnia 4 lipca 2024 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Krakowie:

„Czy w sprawie o roszczenia alimentacyjne, w której powodem jest dyrektor miejskiego ośrodka pomocy społecznej (art. 112 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej) pełnomocnikiem powoda może być przedstawiciel właściwego

w sprawach z zakresu pomocy społecznej organu jednostki samorządu terytorialnego (art. 87 § 3 k.p.c.)?”,

a w razie udzielenia odpowiedzi twierdzącej na to pytanie:

Czy przedstawiciela właściwego w sprawach z zakresu pomocy społecznej organu jednostki samorządu terytorialnego w miastach na prawach powiatu wyznacza prezydent miasta czy rada miasta czy też dyrektor miejskiego ośrodka pomocy społecznej?”,

a w razie udzielenia odpowiedzi na to pytanie, że jest to dyrektor miejskiego ośrodka pomocy społecznej:

Czy dyrektor miejskiego ośrodka pomocy społecznej wyznacza przedstawiciela poprzez udzielenie pełnomocnictwa, czy też wyznaczenie to winno nastąpić odrębnie od udzielenia pełnomocnictwa?”

postanowiono przedstawić zagadnienie prawne do rozstrzygnięcia powiększonemu składowi Sądu Najwyższego.

III CZP 64/24 – z dnia 5 lipca 2024 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Katowicach

O zachowaniu dwumiesięcznego terminu, o którym mowa w art. 1208 § 1 k.p.c., decyduje chwila wniesienia skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego do sądu apelacyjnego, na obszarze którego znajduje się sąd, który byłby właściwy do rozpoznania sprawy, gdyby strony nie dokonały zapisu na sąd polubowny.

**III CZP 3/24 – z dnia 8 sierpnia 2024 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim**

Przy obliczaniu zachowku nie dolicza się darowizn dokonanych przed więcej niż dziesięciu laty, licząc wstecz od otwarcia spadku, na rzecz osób, które nie dochodzą do spadku (art. 994 § 1 k.c.).

ORZECZENIA TEZOWANE IZBY CYWILNEJ

II CSKP 1781/22 – wyrok z dnia 23 listopada 2023 r.

Wymaganie poświadczenia podpisów na wezwaniu gwaranta do zapłaty należy traktować jako zastrzeżone na korzyść gwaranta.

II CSKP 824/22 – wyrok z dnia 6 grudnia 2023 r.

Dochodzenie zaspokojenia z przedmiotu hipoteki stanowi treść prawa rzeczowego, którego zakres realizacji określa – co do zasady – treść zabezpieczanej przez to prawo wierzytelności.

II CSKP 260/23 – wyrok z dnia 13 grudnia 2023 r.

Art. 322 k.p.c. nie może być traktowany jako narzędzie niwelujące skutki zaniechań poszkodowanego.

II CSKP 1971/22 – wyrok z dnia 26 stycznia 2024 r.

1. Wiadomość elektroniczna (e-mail) nie czyni zadość wymaganiu zgłoszenia „zastrzeżenia”, o którym mowa w art. 30 ust. 3 Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) sporządzonej w Genewie dnia 19 maja 1956 r., „na piśmie”.

2. Zgłoszenie zastrzeżenia, o którym mowa w art. 30 ust. 3 CMR, jeszcze przed dokonaniem dostawy, nie jest niedopuszczalne.

II CSKP 2036/22 – wyrok z dnia 21 lutego 2024 r.

O tym, czy wniesiony pozew przerywa bieg terminu przedawnienia co do części – czy co do całości roszczenia, decyduje kompleksowa ocena żądania, uzasadniającej go podstawy faktycznej i ujawnionego w uzasadnieniu pozwu zamiaru powoda. Jeżeli ocena wysokości zgłoszonego żądania w kontekście uzasadnienia pozwu i zamiaru powoda pozwoli na przyjęcie, że celem wytoczenia powództwa jest dochodzenie całości przysługującego powodowi roszczenia, wynikającego z przytoczonych faktów (określonego zdarzenia), to nawet gdy w toku postępowania okaże się, iż należne roszczenie ma większy rozmiar, należy przyjąć, że pozew stanowił w rozumieniu art. 123 § 1 pkt 1 k.c. czynność przedsięwziętą w celu dochodzenia całości, a nie jedynie części roszczenia.

III CZ 369/23 – postanowienie z dnia 22 lutego 2024 r.

Dokonanie przez sąd pierwszej instancji niewłaściwej lub niepełnej oceny prawnej powództwa nie jest tożsame z zaniechaniem rozpoznania istoty sprawy.

II CSKP 1236/22 – wyrok z dnia 29 lutego 2024 r.

Premia technologiczna o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 11 ustawy o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej może stanowić refundację wydatków poniesionych przez beneficjenta.

II CSKP 1490/22 – postanowienie z dnia 29 lutego 2024 r.

Artykuł 17 ustawy o księgach wieczystych i hipotece nie ma zastosowania do ekspektatywy prawa odrębnej własności lokalu, powstałej po zawarciu umowy o ustanowienie takiego prawa i jego sprzedaży. W odniesieniu do tak ukształtowanego prawa podmiotowego znajdują zastosowanie ogólne zasady dotyczące jego pierwszeństwa i skuteczności wobec innych praw.

II CSKP 2244/22 – wyrok z dnia 27 marca 2024 r.

1. Wiąż rodzinna jest dobrem osobistym, osadzonym w obszarze prawa rodzinnego.

2. Status członka rodziny, rozumianej w świetle ścisłej wykładni uregulowań Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, determinuje nie tylko powstanie dobra osobistego w postaci więzi rodzinnej, ale również powstanie kręgu osób legitymowanych do dochodzenia roszczeń o zadośćuczynienie (art. 446² k.c.) i o zasądzenie odpowiedniej sumy na wskazany przez nich cel społeczny (art. 448 § 2 w zw. z art. 446² k.c.).

3. Artykuł 446² k.c. nie wymaga zerwania wszelkich więzi rodzinnych pomiędzy danymi członkami rodziny oraz nie wskazuje na stan wegetatywny poszkodowanego.

4. W aktualnym stanie prawnym środki majątkowej ochrony prawnej w postaci żądania zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę oraz żądanie zasądzenia odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny, powinny być stosowane rozłącznie, jednakże zasada ta nie dotyczy m. in. naruszenia dobra osobistego więzi rodzinnej, ponieważ wówczas dopuszczalna jest kumulacja tych środków (art. 448 § 2 w zw. z art. 446² k.c.).

5. Artykuł 446² k.c. znajdzie zastosowanie również do stanów

faktycznych sprzed jego wejścia w życie, a więc sprzed 19 września 2021 r.

II CSKP 263/23 – wyrok z dnia 27 marca 2024 r.

Niezwłocznie po uzyskaniu przez stronę przedstawiciela ustawowego bądź po usunięciu braków w zakresie reprezentacji, sąd powinien wydać postanowienie o odwołaniu kuratora. W przeciwnym razie, powstaje sytuacja, w której strona występująca w procesie – dalej reprezentowana przez kuratora wbrew podstawie do jego ustanowienia – pozbawiona zostaje możliwości obrony swych praw, co skutkuje nieważnością postępowania (art. 379 pkt 5 k.p.c.). Dzieje się tak bez względu na wiedzę sądu w tym zakresie.

II CSK 1452/22 – postanowienie z dnia 28 marca 2024 r.

Punktem wyjścia dla oceny, czy dany podmiot faktycznie włada nieruchomością (art. 336 k.c.), jest rozstrzygnięcie, czy zachowanie tego podmiotu odnosi się do „powierzchni ziemskiej” w rozumieniu art. 46 § 1 k.c. Tylko bowiem ten, kto włada powierzchnią ziemską może być uznany za posiadacza nieruchomości.

II CNPP 16/22 – postanowienie z dnia 12 kwietnia 2024 r.

1. Brak podstaw do wykluczenia zastosowania art. 5 k.c. w wypadku roszczeń wynikających z art. 212 k.c., a ewentualna dopuszczalność takiej sądowej korekty w konkretnym wypadku musi być usprawiedliwiona wyjątkowymi okolicznościami.

2. Miarkowanie wysokości należnego roszczenia możliwe jest w oparciu o art. 5 k.c. jedynie wyjątkowo. Zasadą jest przyjęcie,

że czynienie ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa lub z zasadami współżycia społecznego oznacza jego nadużycie w całości.

II CSKP 1873/22 – wyrok z dnia 12 kwietnia 2024 r.

Prawo podmiotowe („prawo do ...”) nie stanowi przedmiotu ochrony, lecz jej instrument, środek, przy wykorzystaniu którego lub z powołaniem się na który może być realizowana wartość będąca dobrem osobistym a zatem owym przedmiotem ochrony.

„Prawa do posiadania dzieci”, „prawo do prokreacji” nie jest dobrem osobistym, lecz formą korzystania z dobra osobistego jakim jest zdrowie, integralność fizyczna, wolność w aspekcie decydowania o sobie.

I CSK 695/23 – postanowienie z dnia 18 kwietnia 2024 r.

Przepisów art. 191¹, art. 391¹ i art. 398² § 4 i 5 k.p.c. (powództwo oczywiście bezzasadne) nie stosuje się w postępowaniu nieprocesowym.

II CSKP 714/22 – wyrok z dnia 23 kwietnia 2024 r.

Powództwo z art. 45 § 3 k.k. (obecnie z art. 293 § 7 k.p.k.) może zostać wytoczone w każdej fazie postępowania karnego: na etapie postępowania przygotowawczego lub w fazie jurysdykcyjnej, gdy odnosi się najczęściej do dokonanego zabezpieczenia, jak też na etapie postępowania wykonawczego. W praktyce oznacza to, że w razie wytoczenia powództwa na etapie postępowania wykonawczego sprzedaż ruchomości lub nieruchomości nie może nastąpić przed prawomocnym rozstrzygnięciem sprawy (art. 29b § 3 k.k.w.).

PYTANIA PRAWNE DO IZBY KARNEJ

I KZP 5/24

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Katowicach przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy skutkiem ogłoszenia upadłości podmiotu zobowiązanego w rozumieniu art. 91 a § 1 kpk mienie tego podmiotu, na którym ustanowiono zabezpieczenie majątkowe w postępowaniu karnym przed datą ogłoszenia upadłości, staje się *ex lege* składnikiem masy upadłości, w myśl art. 61 i 62 ustawy – Prawo upadłościowe i podlega zarządowi syndyka, w związku z czym winno być wydane syndykowi po zarządzeniu przez prokuratora zwrotu zabezpieczenia?”

I KZP 6/24

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Warszawie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy osoba powołana na urząd I Zastępcy Prokuratora Generalnego – Prokuratora Krajowego niezgodnie z regulacją art. 14 § 1 ustawy – Prawo o prokuraturze z dnia 28.01.2016 r. /t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 390/ z uwagi na nieuzykanie opinii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, może skutecznie wyrazić pisemną zgodę na złożenie przez Zastępcę Komendanta Centralnego Biura Śledczego Policji wniosku w trybie art. 19 ust. 1 ustawy o Policji z dnia 6 kwietnia 1990 r. /t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 145/ do Sądu

Okręgowego, czy też wniosek pochodzi w takiej sytuacji od nieuprawnionego podmiotu?”

I KZP 7/24

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Warszawie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy:

a) na mocy decyzji Prezesa Rady Ministrów Donalda Tuska wydanej w dniu 12 stycznia 2024 roku na wniosek Prokuratora Generalnego Adama Bodnara, Jacek Bilewicz został skutecznie powołany na stanowisko I Zastępcy Prokuratora Generalnego pełniącego obowiązki Prokuratora Krajowego,

b) czy wykonując to stanowisko, prokurator Jacek Bilewicz mógł skutecznie powierzyć Piotrowi Kowalikowi pełnienie funkcji Prokuratora Okręgowego w Warszawie,

c) czy Piotr Kowalik, powołany w w.w. sposób do pełnienia funkcji Prokuratora Okręgowego w Warszawie, jako prokurator okręgowy właściwy ze względu na siedzibę składającego wniosek organu Policji, był uprawniony do złożenia pisemnej zgody na pisemne wystąpienie przez Komendanta Stołecznego Policji do Sądu Okręgowego w Warszawie o zarządzenie kontroli operacyjnej w przedmiotowej sprawie, w oparciu o przepis art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji (Dz. U. 2024.145 t.j. z dnia 06 lutego 2024 roku)?”

**PYTANIE PRAWNE DO IZBY ODPOWIEDZIALNOŚCI
ZAWODOWEJ**

II ZZP 1/24

Wniosek Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego przedstawiony do rozpoznania przez skład 7 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy warunkiem obowiązywania immunitetu formalnego jest posiadanie statusu sędziego albo prokuratora, który nabywa się z momentem doręczenia zawiadomienia o powołaniu i który ustaje z chwilą wygaśnięcia stosunku służbowego, czy też sędzia lub prokurator zachowuje immunitet formalny także wtedy, kiedy kwestia pociągnięcia go do odpowiedzialności karnej za czyny objęte zarzutami oskarżenia przypadające na czas sprawowania urzędu, aktualizuje się już po zakończeniu tego okresu, niezależnie od późniejszego statusu tego sędziego lub prokuratora?”

PYTANIA PRAWNE DO IZBY PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

III PZP 6/24

Pytanie prawne składu 3 sędziów Sądu Najwyższego przedstawione do rozpoznania przez skład 7 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy zakaz wypowiedzenia z art. 39 k.p. dotyczy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę na czas określony także wówczas, gdy umowę zawarto na okres, który upływa przed osiągnięciem przez pracownika wieku emerytalnego?”

III UZP 2/24

Pytanie prawne składu 3 sędziów Sądu Najwyższego przedstawione do rozpoznania przez skład 7 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy w związku ze zmianą przepisu art. 14 ust.3 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2194) z dniem 1 stycznia 2020 r. ubezpieczony mający prawo do renty rodzinnej i renty socjalnej zobowiązany jest odprowadzić składki na ubezpieczenie zdrowotne od każdego z uzyskanych przychodów odrębnie?”